

# FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,  
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt 60 kr.  
Félévre . . . . . 1 „ 30 „  
Negyedévre . . . . . 70 „  
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

## Bessenyei György szobra.

Száz és valahány évvel ezelőtt volt a magyaroknak egy szépséges királyasszonya, a ki asszony létére kormányozta az országot s a kiért a magyar nemes urak „életüket és vérüket“ ajánlották. Mária Terézia királynő volt ez a királyasszony, a ki udvarának testőrségét magyar nemes ifjakkól állította össze. Történetíróink feljegyezték, hogy Mária Terézia evvel a tervével azt akarta elérni, hogy az ősi hagyományai mellett makacssággal menő hazafisággal kitartó magyar köznemességet elnémetesítse. Tán a magyarok Istenének gondviselése volt, hogy ebből a bécsi magyar gárdatiszti karból kerültek ki a magyar nemzeti nyelv ápolóinak apostolai s ezek közt elsőül Bessenyei György, a kinek az emlékezetét hatalmas szép szoborban örökíté meg a héten Szabolcs vármegye hazafias közönsége.

Bessenyei György régi nemes nyíri familiából való volt, kemény egy fajtából, melynek ősei Árpád vezér körül segítettek megszerezni ezt a szép hazát. 1765-ben 18 éves korában került föl a bécsi nemes testőrség közé s a helyett, hogy elnémetesedett volna, nemes társaival együtt a nyugoti népekétől formában, tartalomban elmaradt nemzeti nyelvünk ápolásához, *pallérozásához* fogott. Más nemzetek nyelve már

akkor dicsőséges multra tekintett vissza, a mienk nem. A mit aztán ezek a nemes testőrifjak végeztek, attól a nagy munkától számítódik nemzeti nyelvünk és irodalmunk ujjászületése. Bessenyei volt az, a ki a magyar tudományos akadémia felállítását sürgette

„*Jámbor szándék*“ című munkájában. Az ő véreből való vér, nemes testőrtársai közül nem egy elsője irodalmi jeleseinknek került ki; a két *Kisfaludy* és többi társai.

A gárdista költők egyik legjelesebb alakjának, Bessenyei Györgynek nemes Szabolcs vármegye hogy most ércben örökíti meg az emlékezetét, bemutatjuk mi is képben ezt az ércalkotást, mely méltó nemcsak az Árpád vezéreiből sarjadt nyíri néphez, de ehhez az ezeréves nemzethez is, mely „nyelvében élt“ ezer évig s nemzeti nyelvének elhanyagolásával kezdődni fog életének az alkonya is. A nyíregyházi Vármegyeház-téren fölállított Bessenyei-szobor a költőt a gárdisták régi



Bessenyei György szobra.

egyenruhájában mutatja be, a mint jobbára támasztott arczezal elmélázva tekint maga elé. Kardja és tarsolya leeresztve függ oldalán.

Azon a területen áll a gárdista költő szobra, a melyen a legtisztább magyar faj lakik s intő oszlopul fog szolgálni örök időkre, hogy őrizze meg Szabolcs népe magyarságát és hazafiságát.

## A hét története.

(A kuriai bíraskodás és főpapjaink. — A kiegyezés tárgyalását újból megkezdték. — A tőzsde megadóztatása. — Szegény ember hiénái.)

A politikai köröket még most is a *kuriai bíraskodásról* szóló törvényjavaslat foglalkoztatja, a melyet a képviselőház letárgyalt ugyan már és el is fogadott; általános volt azonban az a meggyőződés, hogy a főrendiházban igen heves ellenzékre fog akadni a javaslat. Ugy vélték ugyanis, hogy az a bizonyos szószék-paragrafus, a mely a vallás eszközeinek politikai czélokra való felhasználását igyekszik megakadályozni, nem fog tetszeni főpapjainknak sem, mint ahogy a néppártnak nem tetszett. Mivel pedig főpapjaink a főrendiházban igen befolyásos tagjai, alapos volt a föltevés, hogy tekintélyes ellenzéke támad a kormánynak a szószék-paragrafus miatt.

Főpapjaink a főrendiházi ülés előtt bizalmas tanácskozást tartottak, hogy magatartásukat megbeszéljék. Ezen az értekezleten a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot általánosságban el is fogadták. A néppártot tehát még főpapjaink gondolkozása sem támogatja, a kiknek nagy része abban a meggyőződésben van, hogy a szószékről és a szentségekkel való korteskedés eltiltása nem árt a vallás szentségének, nem árt a papi befolyásnak, sőt elősegíti, hogy a papi tekintély érintetlenül, tisztán maradjon. Habár a püspöki karnak nem minden tagja osztja is ezt a felfogást, azért most már bizonyosra vehető, hogy a törvényjavaslat a főrendiházban is többségre talál.

Újra megkezdették a *kiegyezési tárgyalásokat* is. Tudjuk, hogy a kiegyezés kérdése valóságos tengeri szörnyeteg, a melyről ma már azt sem tudjuk, hogy hol a feje és hol a farka. Kiegyezésünk Ausztriával csak ideiglenesen van rendezve, a mely ideiglenes rendezést az osztrák, majd a magyar parlament zavaros állapotai tették szükségessé. Most azonban, hogy a rend és törvényes állapot helyreállott, a két államfél országgyűléseinek kell törvény szerint elintézni ezt az ügyet. A végleges rendezés sok nehézségbe fog ütközni, mert az osztrákok most is tulzott követelésekkel állanak elő, bizunk azonban *Szell* Kálmánban, mert reméljük, ő elég erélyes arra, hogy a követelöket visszaverje, ha pedig ez nem sikerül, úgy a törvény rendelkezésének megfelelőleg létrehozza a gazdasági különválást, azaz az önálló magyar vámterületet.

Nagyfontosságú eseménye a hétnek az, hogy a pénzügyminiszter benyújtotta a *tőzsde megadóztatásáról* szóló törvényjavaslatot. Az igazságtalanság netovábbja volt az, hogy míg a szegény embert kis vagyonszáma s keserves keresménye után a legkülönfélébb terhes adóval sújtották, addig a börzén nyereszkesedő milliók teljes adó-

mentességet élveztek. Agráriusaink évek óta sürgetik ennek az igazságtalanságnak a megszüntetését, a mi most meg is fog történni. A tőzsdeadó igen enyhe. 1000 frtos tőzsdei ügyletek után csak 5 krt fognak fizetni, a mi ötezredrész perzentet tesz ki, míg a ház- vagy földtulajdonos az ingatlanok átruházásáért 4-3 százalék illetéket fizet. A tőzsdeadó tehát ennek ezredrészét teszi ki. Ez bizony igen enyhe, de meg kell gondolni, hogy az ingatlanok sokkal ritkábban jutnak eladásra, mint az értékpapírok, a melyek a tőzsdén ugyszólván napról-napra más kézbe kerülnek. Így aztán az 5 kros adóból is lesz néhány száz-ezer forint bevétele az államnak. Örömmel üdvözljük ezt a törvényjavaslatot, melyben egy jobb kor hajnalhasadását látjuk.

A szocializmusról híressé vált Torontál vármegyében a napokban egy valódi *hiéna-társaságot* lepleztek le. Ott ugyanis adóhátralékok vagy egyéb tartozások miatt sok embernek vagyonszáma jóra kerül. Az árverést a tisztii főügyészség egy kiküldöttje vezeti. Összeállott néhány élelmes vállalkozó s megvesztegették ezt a közhivatalnokot, a ki azután az elárverezendő birtokot potom árban a „társaság“ valamelyik tagja számára üttette le. Ez persze rövidesen nagy nyereséggel tuladott a birtokon. Itt károsult először a jóra került szegény ember, a ki vagyonszáma értékének csak kis részét kapta meg, de károsult a kincstár is, mert a befolyt csekély árverési összeg nem volt elég követeléseinek fedezésére sem. Az igazságszolgáltatás méltóan megbüntette ezt a hiéna-társaságot, a mely az állatvilág igazi hiénaíhoz hasonlít. Mert a mint ezek a nemesebb ragadozók prédájának maradványaiból élösködnek, úgy a „társaság“ is akkor támadta meg csalárdságával a szegény embert, mikor azt már Isten, ember elhagyta s megperdült a dob kis hajléka fölött. Az ilyen istenverte, kétségbeesett embereket fosztogatta ki ez a gyalázatos szövetség. Láthatják ebből az esetből is uraink, hogy népünk mennyire ki van téve az üzérkedök aljas nyereszkesedési vágyának s innen láthatják, mennyire szükség van arra, hogy a kisemberek érdekei fölött éber szemekkel örködjünk, létküzdelmükben támogassuk és oltalmazzuk.

## Jégbiztosítás.

Az idén a jégbiztosítással gazdáink ugyancsak meg vannak akadva. A biztosító társulatok ugyanis összeállottak s óriásilag felemelték a jégbiztosítási díjakat. A melyik gazda például tavaly 80 krajczárt fizetett 100 forint értékű buza után, az az idén 1 frt 50 krt fog fizetni, de a jégverés által inkább sújtani szokott vidékeken három forintot is fizettetnek a gazdával. A biztosító társulatok arra hivatkoznak,

hogy a múlt évben óriási veszteségeket szenvedtek a jégkárok miatt, azokat most helyre kell pótolni. Igen ám, de a felemelt magas díjakat most már a gazda zsebe éppen nem bírja meg. A magas díjak ellen pedig hiába tiltakozik, mert a biztosító társulatok egy huron pendülnek, egyik épp úgy emelte a díjszabást, mint a másik. A gazdára nézve tehát egyforma rossz, bármelyikhez is fordul.

Igen sajnálatos ilyen körülmények között, hogy a Kölesönös Biztosító Szövetkezet nem fogad el erre az évre biztosításokat. Olyan szerencsétlen volt ez a szövetkezet, hogy már gyermekéveiben óriási veszteségek sújtották. Olyan jégkárok, a milyeneket kétszer egymásután elszenvedett, ritkán fordulnak elő s nemcsak egy kezdő intézményt tehetnek tönkre, hanem megrázkódtatják a milliókra menő vagyont szerzett részvénytársaságokat is. Nem esoda, ha a szövetkezet nem bírta ki a reá mért nagy csapást, hanem megszűnése igen nagy baj, mert most már a részvénytársaságok versenyző fél nélkül manipulálhatván, azt teszik, a mit akarnak.

A gazdák nem nézik ölbe fektetett kézzel a biztosító társaságoknak zsebük ellen intézett mérényletét. Most az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnél a fölött tanakodnak, hogy a gazdák egymás között szövetkezeti alapon csinálják, szervezzék a tűz- és jégbiztosítást. „Magyar Gazdák Országos Tűz- és Jégszövetsége” lesz a neve annak az intézménynek, a melyet meg akarnak alapítani.

Az előkészítő munkák már megtörténtek, már az első felhívásra annyian jelentkeztek, hogy a bejelentett biztosítási érték mintegy 3 millió forintot tesz ki. Most a munka fokozott erélylyel folyik, mert jobbmódu gazdáink úgy gondolkoznak, hogy kezdetben inkább ráfizetnek a szövetkezetre, de azt nem türik, hogy a magyar gazda továbbra is ki legyen szolgáltatva a nyereszkes részvénytársaságoknak.

Alapos reményünk van tehát, hogy a gazdák tűz- és jégbiztosító szövetsége megalakul s a jövő évben már meg is kezdi működését. Addig viselni kell a gazdának a magas sarzokat.

## Országgyűlés.

### A kuriai bíráskodás.

A képviselőház múlt héten folytatta a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalását s azt el is fogadta. Most sor szerint a főrendiház elé kerül a javaslat, a hol tárgyalása már távolról sem fog oly simán lefolyni. Részletesebb tudósításunk következő:

A kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatván a képviselőház, a szószerk paragrafusnál megint támadt egy kis vita.

Plósz Sándor pénzügyminiszter beszédjében abból az elvből indul ki, hogy a szószerk-paragrafus szüksé-

ges a szabad választás érdekében, mert nemcsak a közigazgatással, az államhatalommal szemben kell megvédelmezni a választók szabadságát, hanem meg kell azt védeni a lelki hatalmak illetéktelen befolyásával szemben is, másfelől pedig szükségesek az intézkedések az egyháznak, az igazi szabadelvűségnek érdekében is. Büntetőjogi szempontból *Visontai Somának* az érveit is visszaverte s a kegyszerek dolgában rámutatott arra, hogy mily nagy szabadság marad a papok részére a politikai működésben a nélkül is, hogy a szószerket igénybe vegyék.

Ezután következett a nap eseménye; *Szilágyi Dezső* beszéde. Már a kuriai bíráskodás tárgyalásának megkezdése óta várták napról-napra *Szilágyi Dezső* fölszólalását, mint a mely erősen le fogja nyomni a mérleget a kormány javaslata javára. A tanácskozó terem minden része élénk érdeklődéssel gyűlt össze. Jelentős parlamenti eseménynek tekintették ezt a fölszólalást annak részéről, a ki a polgári házasság javaslata idejében elsőbbséget állott sikra a fölvilágosultság szövetségével a fanatizmussal szemben. *Szilágyi Dezső* megvilágította a javaslatnak s a kifogásolt paragrafusoknak célját, s különösen kiemelkedő volt az a része a beszédjének, a melyben fejtegette, hogy a pap a maga méltóságát és hitét alacsonyítja le, hogyha a szószerkbe viszi azt a politikát, a mely bírálatra, tagadásra alkalmas, holott a szószerken csak a valláserkölesöt hirdelve, hivei fölött nagy befolyásra tesz szert és meggyőződését künn annál erősebben érvényesítheti. Mikor *Páder Rezső* az ismeretes néppárti szólammal azt mondta egy közbeszólás alakjában, hogy a szakasz mártírokat fog teremteni, *Szilágyi Dezső* óriási hatást keltve, ezt válaszolta rá:

— Az ártatlanul égő pipát nem szabad az inkuiziczió tűzéhez hasonlítani!

Beszédjét zajosan megéljenezték.

A május 4-ikét az tette nevezetessé, hogy akkor terjesztette be a pénzügyminiszter a *börzsedóról* szóló javaslatot, a mit az egész Ház helyesléssel fogadott. Ezután folytatták a kuriai bíráskodásra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását.

Még egyszer felemelkedett *Molnár János* és *Szilágyi* tegnapi fejtegetéseivel szemben azt mondotta, hogy az egyház nem félti a maga hatalmát senkitől, de a néppártnak kötelessége az egyházat minden támadással szemben megvédelmezni. Erre *Szilágyi Dezső* azt felelte, hogy az egyház teljesítse hivatását a maga körében, de a választói jog szabadsága és tisztasága nem egyházi kérdés.

Ezzel az elnök a tárgyalást befejezettnek nyilváníthatta. Más kérdés azonban, hogy a képviselőház rövid idő múlva nem lesz-e kénytelen ismét e javaslattal foglalkozni, mert a főrendiház ellenzéke erősen szervezkedik a javaslattal szemben. Mig a javaslat a főrendiházban tárgyalás alá nem kerül, addig a képviselőház sem tart érdemleges üléseket.

### A Vaskapu ügye.

Az ülés végén még Pichler Győző nyújtott be interpellációt a *vaskapui díjtételekre* vonatkozólag. A Vaskapu szabályozása a magyar államnak több mint 20 millió forintjába került. Most a Vaskapu megnyílt s az állam hajózási díjakat vet ki, hogy befektetett tőkéjét kamatoztassa. Ehhez joga van. Ám az osztrák azt szeretné, ha a Vaskapun át ingyen hajózhatna, megtámadta tehát kormányunkat, a miért szerinte magas hajózási illetéket akar kivetni. Az osztráknak nincs joga a beavatkozásra s Pichler éppen azt kérdezte a minisztertől, vajjon nem az osztrák támadás okozta, hogy a Vaskapunál még máig sem szednek illetékeket?

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter rögtön felelt. A miniszter kijelentette, hogy a díjtételek beszedésének elhalasztása abból az okból történt, mert a kérdés még nem volt kellően előkészítve. A díjazást majd annak idején ki fogja hirdetni, a mikor is mindenki meg fog arról győződhetni, hogy az a megfelelő pénzügyi és jogi követelményekhez képest állapított meg; Magyarország önállósága pedig e kérdésben kétségtelenül megőriztetik. A díjtételek életbeléptetésének határidejét most még megállapítani nem tudja, de késleltetni nem fogja. A Ház a választ tudomásul vette.

### Ipari szövetkezetek.

A szövetkezeti törvények életbeléptetése folytán az ipari szövetkezetekre is új korszak nyílt. Azok után, a miket a mezőgazdasági szövetkezetek alakításánál szükséges tudnivalókról már elmondottunk, röviden elmondjuk most azt, hogy iparosaink hogyan használhatják ki a szövetkezeti törvényt s az ipari szövetkezetekre mi vár a jövőben.

A jövőt illetően „az ipari szakszövetkezetek 1. megmaradhatnak jelenlegi szervezetükben és alakjukban s ekkor továbbra is valószínűleg csak az igazgatósági tagok személyes és egyetemleges felelősségére kaphatnak [a kereskedelmi és iparalaphól állami kölcsönt; 2. átalakulhatnak az új szövetkezeti törvény értelmében, így a központi intézet kötelékébe felvehetők s az új törvény nyújtotta előnyökben és kedvezményekben részesíthetők lesznek; 3. a hitelszövetkezeti törvény határozatai értelmében egészen *ujonnan alakuló* ipari szövetkezetek a központi intézet kötelékébe felvehetők és ennek előnyeiben és kedvezményeiben részesülnek.

Ezeken kívül az új szövetkezeti törvény értelmében *ujonnan alakuló* vagy *átalakuló* ipari szövetkezetek a kereskedelmi és iparalaphól is kedvezőbb feltételek mellett kaphatnak kölcsönt, mint a mostani ipari szövetkezetek, mert az új szövetkezeti törvény értelmében működő ipari szövetkezeteknél hihetőleg nem lesz szükséges az igazgatósági tagok személyes és egyetemleges felelősségét igénybe venni, hanem előrelátható, hogy a szövetkezeti tagok üzletrészeik névértékének ötszörös

összegétől tiszteres összegéig terjedő felelőssége, teljes és elégséges biztosítékot fog nyújtani.

Ily körülmények közt az ipari szakszövetkezeteknek az új szövetkezeti törvény alapján kedvezőbb kilátásaik vannak a felvirágozhatásra, mint voltak eddig. Iparosainknak és ipartestületeinknek tehát meg kell ragadniok az alkalmat, hogy a meglévő ipari szakszövetkezteiket átalakítsák és újakat is alakítsanak.

A *kisipart a nagyiparral szemben csak a szövetkezés képes megrédeni*, mert ez megszerzi a kisiparnak a nagyipar előnyeit, hozzáférhetővé teszi a munkamegosztást, a gépek előnyeit, a közös termelést, raktározást és elárusítást.

Ne nézzük tehát a kisipar pusztulását ölbe tett kezekkel. *Teljesítse mindenki kötelességét az ipari szövetkezetek létesítésének terén.*

Az ipartestületek, iparos-körök járjanak elől jó példával. Csak komoly akarat, férfias erély kell a szövetkezet létesítésére, szervezésére és türelmes vezetésére, gondozására.

Az a fáradság, a mit az iparosok erre fordítanak, bőségesen meg fogja hozni gyümölcseit s a szövetkezet tényleg oly elültetett fa, melynek árnyában, a kik létesítették és ápolták, nemesak megpihenhetnek, de gyümölcseit is élvezhetik.

### Béke a munkások között.

Hála Istennek úgy látszik, a munkásmozgalmak is szünőfélben vannak s lassanként a rend és nyugalom visszatér.

Május első napján az elmúlt néhány évben véres harcokat vívtak a munkások, a rendőrség és a katonaság. Az idén, hála Istennek, elmaradtak ezek a gonosz hírek. Május elsejének megünneplése szép csöndben ment végbe Budapesten, nem volt nagyobb szabásu mozgalom. A munkásoknak éveken át meg volt tiltva, hogy május elsejét megüljék. De most a belügyminiszter utasítására a főkapitány megengedte nekik, hogy körmenetet tarthassanak. Ebben is üdvözölni lehet a jog, törvény és igazság korszakának hajnalhasadását. Nagyon helyes dolog a kormánytól, hogy ha nem utasítja el ridegen a munkásokat, a kik békés eszközökkel törekszenek sorsuk javítására. A munkásosztály bizhatik is Széll Kálmánban és kormányában. A kereskedelmi miniszteriumban meg is indultak már a tárgyalások a munkásosztály érdekében. Ez igazán üdvös dolog, kívánatos, hogy minél teljesebb sikere legyen. És ez a helyes út, melyen boldogulni lehet. A hatalom hallgassa meg a munkásember panaszát és jó szívvvel segítsen rajta. A munkások pedig bizzanak a társadalom vezető köreiben; ne hallgassanak az igazgatókra, akik azt rágják a fülökbe, hogy azok nekik vad ellenségeik. Lássák be, hogy jogos sérelmeik orvoslására meg van ott is a kellő jóakarát.

A munkások nyugodt hangulatából ítélve, remélhető, hogy az aratás is békésen lebonyolítható. *Darányi* miniszter mindazonáltal gondoskodott arról,

hogy ha a gazdák igazságtalan sztrájk miatt megszorulnának, tartalék - munkásokkal segíthessenek magukon. Kivánjuk, hogy az óvintézkedés igénybevételére ne kerüljön a sor.

### A Bessenyei-szobor leleplezése.

Május hó 9 én leplezték le Nyiregyházán Bessenyei György szobrát. A szabolcsi vármegyeházzal szemben, virágos kert közepén állították fel a szép szoboralkotást, mely *Kallós* Ede szoborművészünk vésője alól került ki. A szobor leleplezésére négy törvényhatóság küldötte el képviselőit: Zemplén, Szatmár, Borsod vármegyék, Debreczen szabad királyi városa. Királyunk egyenes utasítására négy királyi testőr jelent meg párduczos díszben, *Baresay* József őrnagy, testőrségi őrmester vezetése alatt. A honvédhuszárok és a közös huszárok tisztikara is küldöttségileg jelent meg.

A *Szózat* éneklésével kezdődött az ünnep: az egész gyülekezet, testőrök és huszárok födetlen fővel hallgatták hangjait. Végeztével *Mikecz* János alispán formás beszédében ismertette a szobor történetét. Utána *Leffler* Sámuel, az evangélikus gimnázium professzora magvas korrajzban adta képét Bessenyei György működésének. Utána *Sajó* Sándor gyönyörű ódáját szavalta el.

Koszorut szép számmal hoztak. Az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság, Petőfi-Társaság. *Baresay* József a testőrség koszoruját hozta magával, hogy a nagy előd iránt való tiszteletük és hódolatuk jeléül elhelyezze koszorujukat a szobor talapzatára, a mit a gyülekezet viharos éljenzése kísért. A testőrök babérszuszoruján ez a fölírás van: *Bessenyei György emlékének a magyar királyi testőrség*. Ezeken kívül koszorut tettek le Szabolcs vármegye, a nyiregyházai kaszinó, Berczel községe, a hol Bessenyei született, a Csokonai-Kör, a nyiregyházi és nagykállói iskolák. A család részéről *Széll* Farkas ismertette a Bessenyei kurucz-familia történetét. A főispán záróbeszéde után a *Szózat* éneklésével az ünnepség véget ért.

Délután két órakerétszáz teritékes lakoma volt, a melyen a tósztok sorát *Feilitzsch* báró főispán nyitotta meg, a királyt éltetvén; *Mikecz* János alispán pedig a vendégekre köszönte poharát. *Molnár* Bertalan borsodi főjegyző Szabolcs vármegye közönségét éltette, a melyre *Lippich* Elek a kultuszminiszter nevében Isten áldását kérte. *Meskó* László országgyűlési képviselő tószttját perezekig tapsolták, a mikor poharát a testőrökre üritette, a kiknek ősei együtt szolgáltak Bessenyeivel. *Matolay* Etele, Zemplén vármegye alispánja fölköszöntőjében megemlítette, hogy a szabadságharcba a legtöbb katonát Szabolcs küldötte.

Este a színházban diszeloadásul *Himffy dalait* adta a debreczeni szintársulat, a mely ott időzött és *Sáy* Flóra elszavalta *Benedek* Jánosnak *Bessenyei szobra* című költeményét.

## MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőink, kiknek előfizetése április hó végével lejárt és akiknek a mult számhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy annak felhasználásával az előfizetésüket mielőbb ujítsák meg, mert ezek a t. előfizetők több számot már nem kapnak.

Ferencz Ferdinánd trónörökös a mult hét óta az ország fővárosában, Budapesten tartózkodik; nem egymagában jött, ősz királyunk, a legjóságosabb fejedelem kalauzolta őt az ország szívébe. A magyar trón várományosa eddig csak ritkán és rövid napokig időzött Magyarországon, az ezredéves ünnepélyen, hadgyakorlatokon. Annál nagyobb a magyar nemzet öröme most, midőn huzamosabb időre közénk jött s egy trónörököst megillető közvetlenséggel érintkezik a nemzet vezető elemeivel, a legelső magyar urakkal, politikusokkal és a magyar társadalommal. A magyarnál nincs lovagiasabb nemzete a világnak s ezt a lovagiasággal párosult szeretetet és ragaszkodást alattvalói hűségével együtt megosztja az ősz király és a magyar trón várományosa: a daliás Ferencz Ferdinánd királyi herceg között. A magyar nemzet örömét fokozza a trónörökös azon elhatározása is, hogy huzamos időt szándékozik itten tölteni abból a czélból, hogy megismerje leendő koronája egyik ékességét: a mi szép hazánkat. Hasonló ragaszkodással, szeretettel üdvözli őt a magyar nemzet e törekvésében, mint egykor a boldog emlékeztű Rezső királyi herceget, kit szintén szívébe zárt a magyar nemzet. A kik olyan kegyben részesültek, hogy Ferencz Ferdinánd királyi herceget beszélni hallották, azt mondják, hogy folyékonyan, tiszta kiejtéssel beszél magyarul. Legyen magyar a nyelve is, a szíve is!

Budavár bevételének évfordulója. Május 21-én lesz ötven éve annak, hogy a honvédség diadalmasan visszafoglalta Budavárát az osztrákoktól. Ezt a napot a főváros polgársága az idén különös fényvel fogja megünnepelni. Kizárándokol a budai temetőben nyugvó névtelen hősök sirjaihoz, azt megkoszoruzván, fényes ünnepélyt rendez a honvéd-szobornál, a hol Barabás Béla és Hentaller Lajos országgyűlési képviselők mondanak ünnepi beszédeket. A Budavár bevételének félszázados ünnepét rendező bizottság összeállítja azoknak a névsorát, a kik még életben vannak a budavári ostromban résztvett hősök közül. A rendező bizottság felkéri mindazokat, a kiknek tudomásuk van még élő budavári hősökről, hogy legyenek szivesek azok neveit a bizottsággal (Budapest, József-utca 10. sz.) tudatni.

**A szathmári püspök adományai.** Meszlényi Gyula szathmári püspök a múlt évben 21 ezer 178 frt 75 krt adományozott különböző nemes ezélokra; a lelkészek fizetésének javítására 5404 frt, a tanítók fizetésére és fizetési pótlékára 2548 frt, templomok javítására, építésére és felszerelésére 3550 frt 12 kr., iskolák építése és felszerelésére, tanítók és tanulók segélyezésére 2570 frt 49 kr., jótékony intézetek és egyesületekre 2861 frt 34 krt, vegyes jótékony rendkívüli segélyezésekre, kegyeletos közezőlokra 3063 frt 55 kr., irodalmi ezélokra 1181 frt 25 kr.

**Ismét egy leégett falu.** Zalamegye Resznek nevű községében eddig még ismeretlen ok miatt tűz ütött ki s a nagy szélben 54 gazdának mintegy 130 épületét hamvasztotta el. A kár 40.000 frtot tesz, melyből igen kevés volt biztosítva. A falunak alig egy harmada maradt meg.

**A pápa állapota.** A pápa minden nap fogad s reményét fejezte ki, hogy 1899 karácsonyán személyesen fogja megnyithatni az ugynevezett szent évet, melyet 1825 óta nem hirdettek. XIII. Leó pápa akkor mint fiatal szeminarista állt XII. Leó mellett, a ki ezüst-kalapácsal nyitotta ki Szent Péter templomának esarnokában a mindig bezárt jubileumi ajtót. A pápa legközelebbi ezélja most, hogy ezt a kalapácsütést maga tehesse meg. És az ő szívóssága mellett az nem lehetetlen. Jóízű adomát mondott el róla a napokban Casanova santiagoói biboros, a ki tiz év előtt járt Rómában és elutazása előtt bucsulátogatást tett a pápánál.

— Ön igen megindultnak látszik — mondotta XIII. Leó.

— Szent atyám — felelte a biboros — ez onnan van, mert fájdalommal tünődöm azon, részesülök-e még valaha abban az örömben, hogy Szentségedet láthassam.

— Már miért ne? — felelte a pápa. — Ön még oly fiatal és így remélheti, hogy még talán egyszer eljöhét Rómába.

**Vadállati merénylet.** Utvinban egy oláh suhancz aljas merényletet követett el egy 17 éves leány ellen. A szerencsétlen erélyesen védekezett, mire a vadállat félholtra verte, késével iszonyuan összeszurkálta, aztán a vasuti sinekre fektette, a hol eszméletlen állapotban találták. Az aljas merénylet a csendőrség üldözöbe vette.

**Léghajó a hóviharban.** Nagy-Kanizsa déli határában a minap katonai léghajó ereszkedett le, melyben Tauber, Hermann és Powolny főhadnagyok, meg Paackeny Walter hadnagy ültek, kik — mint mondják — négy óra hosszat voltak hóvihar közepette a levegőben. A léghajó minden baj nélkül szállt le.

**Tüzek a vidéken.** Német-Poruba liptómegeyi községben e hó 4-ike és 5-ike közti éjjel tűz támadt, mely a süvöltő szélben gyorsan harapózott tova s néhány óra alatt 9 lakóház, 11 csür és ugyanannyi istálló hamvadt el. Benn égett 20 darab szarvasmarha, igen sok juh és sertés. A szegény kárvalottak között nagy most a nyomor. — Pápán a Laki-utezában Mészáros István asztalos háza gyuladt ki, de a gyorsan megjelent tűzoltók hamar leszórták az égő tetőzetet s a tűz nem terjedhetett tovább.

**Egy gyermek tűzhalála.** Mernyik községben a gyermekek a falu végén tüzetrakó cigánypurdékkel inceselkedtek, mire azok egyike tüzes üszköt dobott közéjük. A gyermekek szétszaladtak, csak egy Miskó Juliska nevű maradt ott, a kinek a tűz a ruhájába kapott s tehetetlenül jajveszékelt. Mire aztán az emberek segítségére mentek, annyira összógett, hogy sebeiben meghalt.

**Thaly Kálmán Ungvártt.** A Rákóczi-kor alapos ismerője, Thaly Kálmán e hó végén Ungvárra utazik, a hol a kurucz-világról érdekes felolvasást tart s egyuttal kutatásokat tesz az ottani levéltárakban.

**Pelengérré állított asszonycsábító.** Egész Békés városa Konesor János esetéről beszél most, a ki esnyán megjárta az asszonyok körüli legyeskedésével. Házas ember létére egy férjes asszony után bomlott s ennek az ura meglepte a pásztorórán. Nagyon okosan nem rohant rá késsel, hanem a béreseivel lefogatta, guzsba köttette s pelengérré állította a kapufélfához. Aztán elhivatta a szégyenoszlophoz állított emberhez az apósát és feleségét, a kik hangosan szidalmazták. Csakhamar nagy néptömeg verődött össze a kapu alatt s az emberek gunyolták és kezagták a felsültasszonycsábítót. Néhány órai pelengérezés után végre leoldotta a gazda a kékre-zöldre vált embert, a kinek bizonyára soha se jut többé eszébe a tilosba járás.

**Szocialista merényletek.** A Dunántulról három merénylet híre érkezik, melyeket gazdatisztek ellen uradalmi eselédek követtek el. Az esetek a következők: Krausz Benő a somogy szentlászlói Biringer-féle uradalom gazdatiszta volt. A napokban az egyik béres rossz fát tett a tűzre s e miatt Krausz megdorgálta a hűtlen eselédet. A kötelesség áldozata lett a fiatal gazdatiszt, mert a béres még ugyanazon éjjel megleste őt és a major-udvarban egy éles baltával ugy sujtotta fejbe, hogy Krausz szörnyet halt. Ugyanesak Somogy megyében Biedermann Rezső lovag szentegáti birtokos endrőczyi ispánját, Zöld Mártont támadta meg a múlt héten a eselédesség, a miért egy bérest elbocsátott, az ispánt egy késszurás érte a lábán. A harmadik eset Fertő-Szentmiklós-Szerdahelyen történt, hol Streda Rezső ispánra, mikor a gazdaságból hazafelé tartott, rálóttek. Épp a lövés pillanatában kezét, melyben botja volt, szive felé emelte s a szívének irányzott golyó csak kezét roncsolta szét. A félhomályban lehetetlen volt a merényletnek nyomára akadni, de a csendőrség széleskörű nyomozást indított a eselédesség közt, mert kétségtelennek tartják, hogy a tettes azok közül való.

**Milliósi birtokvétel.** Csaba városa, megvette gróf Trauttmannsdorf Ferdinánd 12.000 holdas gerendási birtokát három millió forintért. A nagy földbirtokot parcellázzák s olesó törlesztésre kiosztják a szegényebb nép között. A város ezzel esirájában elfojtja a lappangó szocializmust a szegény földmivelő nép között.

**Apagyilkos fiu.** Veres József 26 éves legényt, a ki múlt évben az apját Bódván agyonverte, a miskolczyi törvényszék 13 évi fegyházra ítélte.

## GAZDASÁGI DOLGOK.

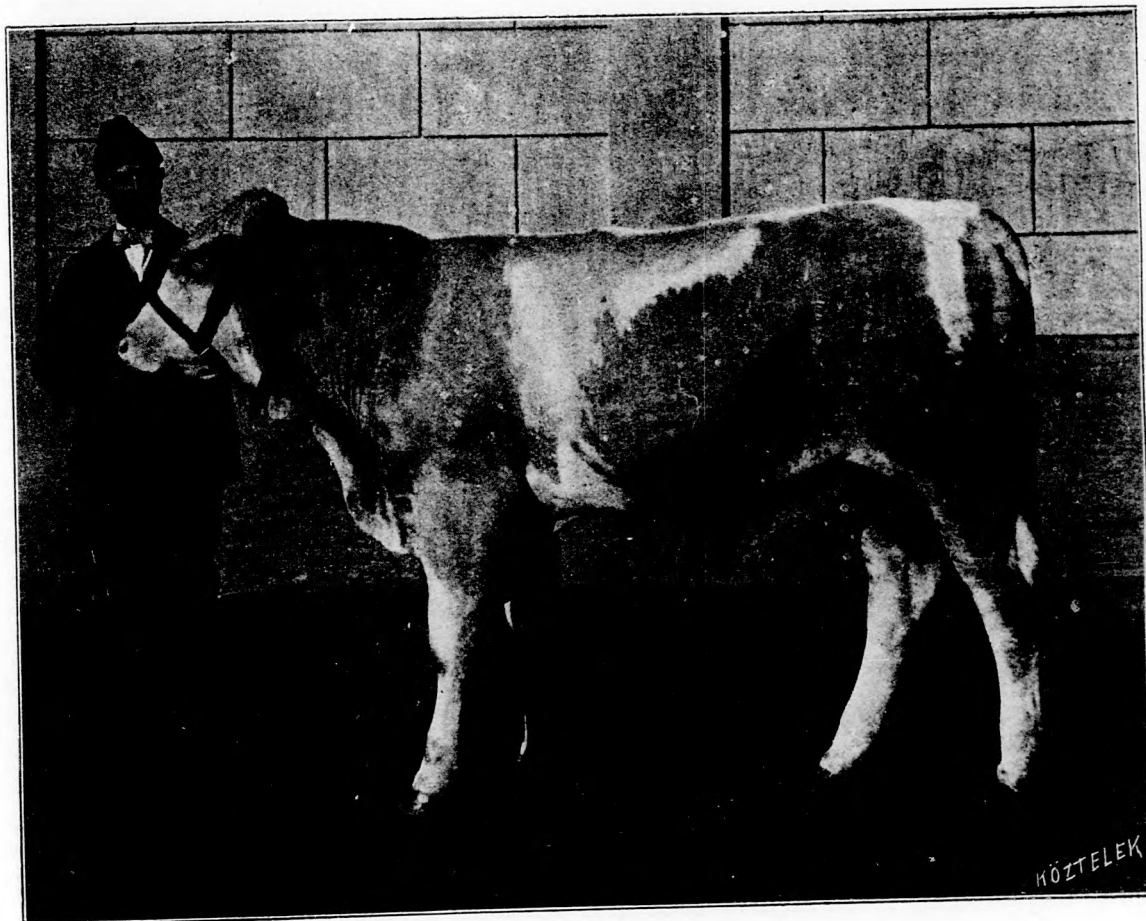
### Egy kitünő szimmenthali bika.

A „*Független Ujság*“ f. évi 14. számában közöltük Széll Kálmán miniszterelnök rátót-héraházi tenyészetének a budapesti ezidei tenyészállatvásáron kiállítva volt kitünő szimmenthali bikája képét. Arra a tenyészállatvásárra más kiváló tenyésztő is hozott jó tenyészállatokat. Különösen kitűnt ott Ordódy Pál bagotai földbirtokosnak „Nótás“ nevű

magállatokat neveljen, a melyek azután jó hasznosítási állatok adjanak. Szakértelemmel és munkával az állattenyésztés terén nagyon hamar lehet aránylag rövid idő alatt a legszebb eredményeket elérni.

### A lovak legeltetése.

Lólegelőnek legmegfelelőbb az inkább magasan, mint lapályosan fekvő olyan gyepterület, a melyen jónemű, de nem buja sásos füvek uralkodnak, káros gyomok, nevezetesen őszi kikerics — melynek magja a lovaknak méreg — hiányzik. A gyeplát jól záródó, a talaj elég tömött legyen, mert a kemény talaj elő-



Ordódy Pál „Nótás“ nevű szimmenthali bikája.

1½ éves szimmenthali bikája, a melynek a bíráló bizottság az I. díjat: 300 frtot ítélte meg kitüntetésül.

Ez a bika kiváló nemességű, nagyon szép testalkattal, arányos részekkel bír, úgy, hogy méltán vehető a szimmenthali tenyészbika mintájának. A mellékelt fénykép jól feltűnteti a részleteket is, a melyekben a hozzáértő gazdák valóban gyönyörködhetnek.

A tenyésztője nem valami nagy uradalommal bíró földbirtokos, hanem egy középirtokos, a ki azonban egyike a legelső állattenyésztőknek, a ki nem kimél költséget és munkát, hogy kiváló magállatokat szerezzen be, melyektől szintén kiváló

nyösebb a pataképződésre, mint a nyirkos, laza talaj. Kellő mennyiségű tiszta ivóviznek nem szabad hiányozni; ha az állatok meg is fürödhetnek, annál jobb. Gondoskodva legyen arról is, hogy a lovak vagy csikók kedvezőtlen időjárás esetén menedéket találjanak és ha ezt fák nem nyújtanak, akkor olesó fedett álláshely készítenendő, a mely alá a csikók állhatnak.

Az átmenet az istállótartásról a legeltetésre fokozatosan történjék, hirtelen átmenetnek hasmenés, kólika a következménye, szopós csikók a legelőn bővebb tejképződés miatt tulterhelik gyomrukat. A kellő átmenet okáért az első időben azonban kedvező időjárásnál és csak akkor kell a csikókat a legelőre

boesájtani, ha már szénaadagjukat megkapták. A szoptatós kaneczákat és szopós esikókat csak akkor szabad éjjen át is a legelőn hagyni, mikor az éjjelek már enyhére váltak. Az átmenet legelőről az istálló tartásra éppoly fokozatosan történjék, mint a száraz takarmányról a zöldtakarmányra történt. A legelőn szabad mozgáshoz szokott esikóknak télen át is lehetővé kell tenni, hogy legalább egy órán át udvarban vagy kifutóban jól kifuthassák magukat, mert e nélkül a nyáron szerzett jó tulajdonságokat télen elvesztik.

Az igáslovak a legelőn nem szedhetik össze a napi erős munkához szükséges takarmányt és csupán legelőn vagy zöldtakarmányon tartva leromlanak. Hogyha azonban hosszabb idei pihenésre vannak kárhozható, akkor célszerű ezeket is kiverni a legelőre. Egész héten át befogott és száraz takarmányon tartott állatokat a vasárnapi pihenő napra legelőre hajtani helytelen eljárás, mert ez különféle emésztési zavarok okozója.

Lábbadozó lovaknak, valamint enyhébb patabetegségben szenvedő lovaknak a legelő a legmegfelelőbb tartózkodási hely, a mely már sok olyan beteg patát helyrehozott, a melyet meggyógyítani másként nem sikerült.

Legelő nélkül is lehet ugyan lovat felnevelni, de hogy ezek soha sem lesznek olyan edzett szervezetűek, győzősek és kitartók mint a legelőn neveltek, azt a tapasztalat kétségtelenné tette.

K. R.

### Hogyan lehet finom főzelék-féléket termelni.

Ujabb időben különösen a városi gazdasszonyok a kerti zöldségek vásárlása körül igen nagy gondal járnak el, s a finomabb, jobb minőségű zöldséget jobban is fizetik. Nem is igen tapasztalható a mezőgazdaság egyetlen egy ágánál sem oly lendület, mint éppen a zöldségfélék termelése körül; a ki azonban haszonnal akar kertészkedni, az talajának megmivelése, trágyázására kiváló gondot fordítson, mert csak első minőségű zöldség termelése járhat ma haszonnal.

A zöldségfélék termesztése még nagyobb mérvben kívánja meg a visszapótlást, mint a gazdasági termelés, mert az erős trágyázás által növényeink fejlődését akarjuk siettetni és ez által azok zsengeségét fokozni. Minden zöldség, saláta, ezeller, hagyma értékesebb, ha gyorsan nő, mert sejtjei lazábbak, vékonyabb faluak s így az egész növény zsengébb; minél lassabb a növény fejlődése, annál fásultabb, annál keményebb az. A trágyázásnak tehát nem csak a bővebb termés az eredménye, hanem az is, hogy a növény izletesebbé lesz. Ebből az okból tehát a kertek rendkívül sok trágyát igényelnek.

A zöldséges kertben rendszerint félig korhadat marha trágyát alkalmazunk, mert ennek segítségével

talajt lazító humusz anyagon kívül, növényi tápláló anyagot is adunk a növénynek; igen tanácsos ezenkívül még szuperfoszfátot is alkalmazni, mert az istállótrágya a zöldség buja fejlődésére elegendő foszforsavat nem tartalmaz; a szuperfoszfát a foszforsavat oldható állapotban tartalmazván, kertekben kitűnő hatásnak bizonyult. Különösen a hagyma és a ezeller hálálják meg a szuperfoszfátot szembeötlően. Öntözésre berendezett kertekben a szuperfoszfát hatása el sem maradhat, mert az ilyen kert nincs kitéve a szárazság káros hatásának.

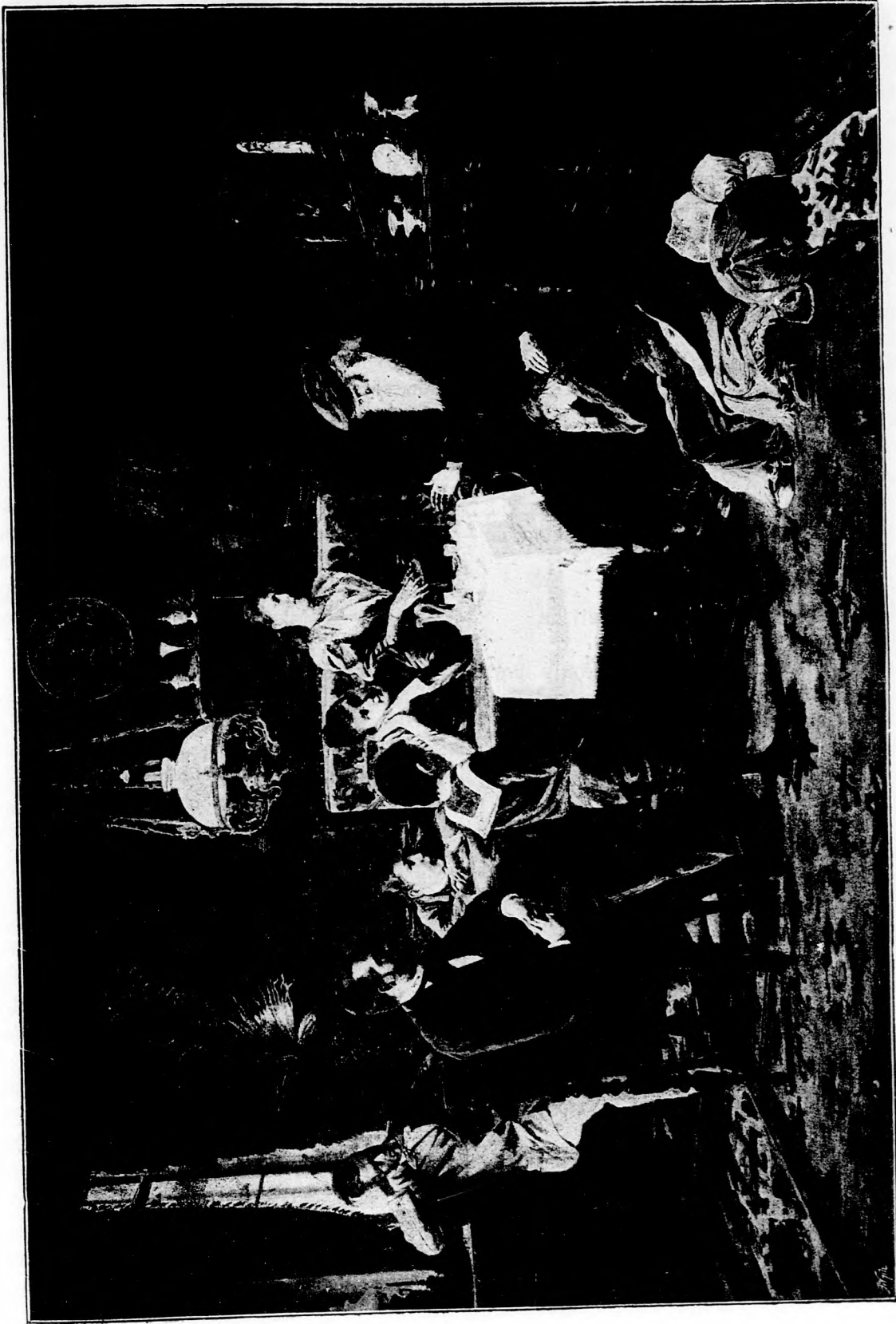
Árnyékszék trágyát is szívesen használnak a kertben és pedig általában véve igen jó eredményel; egyedül használva azonban soha sem oly jó hatásu, mert aránylag sok konyhasót tartalmaz, ezt pedig csak a laboda és spárga hálálják meg.

Az istálló-trágyát, ha ősszel alkalmazzuk is, ne hagyjuk kupacokban állani, de terítettük szét, mert különben buja foltok keletkeznek; vesztéségtől amugy sincs mit tartani, mert az eső és hó bemossa a talajba a trágya oldható alkotórészeit. Folyékony trágyát — különösen trágyalevet — főleg olyan növények alá használjunk, melyek a fris trágyát szeretik s melyek zsengesége gyors növéstől függ, minők a saláta, kalarábé, a laboda stb; folyékony trágyát csak esős, hűvös időben használjunk, mert száraz napfényes időben a gyökereknek ártalmára lehet.

Bár igen elhanyagolt, de kitűnő trágyát képez a korom, mely földdel keverve, mint komposzt alkalmazandó s különösen meszes és kavicsos talajon kitűnőnek bizonyult.

**A szőlőkarok tartóssá tétele.** Uj karok beszerzése állandó kiadást képez a szőlősgazdának. Már pedig a karó drágasága s ama gyorsaság, melylyel azok kivált nedvesebb talajokban elkorhadnak, eme kiadást gyakorivá s így tetemessé teszi. Fő célja tehát a gazdának karói tartósságát minél hosszabb időre gyujtani, illetőleg meggátolni azok időelőtti elkorhadását. Ezt elérendő, egyedül a karóknak korhadását gátló anyagokbai mártása, illetve beáztatásához folyamodhatik. Az előbbi, azaz a mártogatás ép úgy mint a bekenés, csak rövid időre hatékony. Áztatással, ha az hosszabb időn keresztül tart, már jobb eredmény érhető el. Mint ilyen áztató szer a kátrány, rézgálicz oldat, de főleg a karbolineum lel alkalmazást. Ujabbán a konyhasó vizbeni oldatába való áztatást tartják legezészerűbbnek. Ez persze kora tavasszal volna foganatosítandó. 10%-os konyhasó oldat a karókat több évre biztosítaná, feltéve hogy az áztatás évenként ismételtetnék.

**Szívargó hordók betömése.** Vegyünk e célra 25 gramm friss fagygyut, 20 gramm viaszt és 40 disznózsirt s olvasszuk jól össze. Hütsük lassan le s e közben keverjük hozzá 25 gramm hamut. Betömés előtt a repedést jól megtisztítjuk, a ragaszt megmelegítjük s lágyan kenjük a repedésbe.



Békítés.

ó  
os  
rt  
e-  
ít  
l,  
i-  
a  
tt  
t,  
os  
  
a  
y-  
jó  
zt  
  
ne  
rt  
ól  
sa  
y  
ö-  
e-  
g,  
y  
rt  
ra  
  
ez  
il-  
on  
  
se  
ig  
k  
st  
a  
re  
a-  
át  
fo-  
gy  
s-  
bb  
ny,  
na-  
íz-  
ora  
só-  
az  
  
25  
nó-  
ben  
t a  
ük

## \* MULATTATÓ. \*

### A kurucz-időkből.

Aludt a tábor, s csak itt-ott pislogott még utolsót az elhagyott tüzhely, melynek a parazsa még ki-kiragyogott, midőn a langyos nyári szél felkapta róla a hamut. Az éjszaka néma esendjét csak néhanéha szakította félbe a fülemile esattogó dala, mely a holdvilágos nyári éjszakában úgy hangzott messze, messze, mint valami vesztett ütközetről szóló szomorú kuruczdal.

Éjfél felé felesendül a kürt erős hangja. Az éjjeli őr jelző szava az, melylyel tudatja, hogy ébren vigyáz az alvó tábor felett.

— Hallod? Hallod? Most váltják fel az őroket. Jer csak erébb! Innen a nyíláson keresztül lehet látni a ezirkáló őrjáratot. Óvatosan lépj! Olyan zajt esinálsz, mintha legalább is bunda volna minden labancz. Látod?

— Ismered azt a csillogó ruhást itt a sarkon?

— Ismerem. Szombat estve a korezmánkban mulatott.

— A nevét is tudod?

— Hallottam a nevét is, de elfelejtettem.

— Hadnagy?

— Az. Talán ismered, ha mondok róla valamit. Ne bánts d úgy azt a galyat, mert elpattan. Ez a hadnagy rabolta el Bezerédy feleségét Nyitra alól.

— Ismerem. Nagyon kemény neve van, tán még ki is törne benne a nyelvem.

— Vigyázz csak, most erre jönnek.

Az őrjárat csakugyan ott haladt el mellettök. A hadnagy, a ki az élén haladt a kis csapatnak, fiatal, alig husz évesnek látszott. Még most ütközött az orra alatt, a mit később bajusznak neveznének, ha megnöveszteni hagyná a kurucz. A jobbán egy őrmester haladt, a kivel élénken beszélgetett. A fűzfa mellett, melynek sűrű lombja közt lélekzetvisszafojtva állott a két idegen, meg is álltak egy pillanatra, s fürkésző tekintettel vizsgálgattak le a Duna felé. De csakhamar tovább siettek, majd bekanyarultak a tábor felé, hol aztán mint mozgó pontok látszottak a holdvilágos éjszakában.

— Mennyien lehetnek ebben a füvelő táborban?

— Most nem sokan, mert egyrészők postára ment tegnapelőtt.

— Akkor éppen jókor érkezünk.

— A legjobbkor.

E párbeszéd után nekivágtak a füzesnek, mely nagy terjedelemben borítja a Dunapartot. Óvatosan, lassan lépkedtek, nehogy valami ügyelgő labancz észrevegye őket, s lármát csapjon. A mint kiértek a Dunapartra, vizsgálódva szemlélték a tulsó partot, hol valami mozgó pont tűnt fel az ingoványon.

— Nézz csak oda, már jönnek.

— Itt is az ideje. Csak a másrészt is ilyen pontos legyen.

Aztán leültek a selymes gyepre. A hold sugara bearanyozta a lány szőke haját, kinek gömbölyű derekát átkarolva tartotta a nyalka kurucz. És más tárgyra tértek. Hiszen oly rég nem látták már egymást, s ki tudja, találkozhatnak-e még.

Eközben a tulsó parton három esónakot eresztettek a vizre, melyek ütemes imbolygással gyorsan közeledtek. Midőn a esónakok áthaladtak a víz felén a kurucz katonás állásba vágta magát s fegyverét a közelgőkre irányozva, kérdé:

— A jelszó?

— Szabadság! volt rá válasz.

E szóra leeresztette a fegyverét.

Midőn a kis kurucz csapat partra szállott, a vezénylő tiszt odalépett a legény elé s katonás hangon kérdé:

— Ki vagy?

— Göndör Áron, a Révay ezeréből.

— Hogy kerültél ide?

— Látogatóban voltam, instálom, Pók molnár-mesternél. Tőle tudtam meg, hogy esónakokat rendeltek ma éjszakára a rekettyéshez. Többet nem kellett mondania, úgy is tudtam, mi készül. Gondoltam, részt veszek én is, ha már e vidéken vagyok, az éjjeli látogatásban.

— És ez a fehérszemély?

— Pók uram lánya, instálom. Jegybéli mátkám s nem akart tőlem elmaradni. Együtt jöttünk át a Dunán. Nézze csak meg, hadnagy uram, helyre egy lány ám ez, fringia lóg az oldalán. A hadnagy egy futó tekintetet vetett a piruló lányra, mosolygott is hozzá, de csakhamar komolylyá vált a tekintete s csak ennyit mondott:

— Derék legény vagy Göndör Áron.

S aztán a talpasok felé fordult s kiadta a rendeletet, hogy töltsék meg fegyvereiket. S azok nesz-telenül teljesítették a parancsot. És megindult a kis csapat lassan, óvatosan a füzesen keresztül. Ott a szélben, jól fedve a lomboktól, megállottak. Jól szemügyre vehették a tábor.

Mélységes esend volt mindenfelé. Pihent a tábor is, nem is álmodva, hogy mellettök támadásra készen áll a kurucz. A mozgó pontok sem látszottak már. Talán álmosan bóbiskolnak az őrszemek is valahol a tábor szélen, a puha gyepen.

Jó negyed órája állottak már támadásra készen. A hadnagy izgatottan várt egy odvas fűzfaderék árnyékában s már-már arról gondolkozott, hogy talán vissza kellene vonulni, mert a másik a csapatnak, mely a füvelő lovak elfogására volt kiküldve, bizonyára nem sikerült az átkelés. E gondolataiból erős puskalövés zavarta fel, melynek nyomán riadón hangzott fel a tárogató jól ismert hangja. A vakmerő talpasok a riadó hangjára kiálltak a füzes elé s vár-

ták a történeendőket. A hadnagy a csapat jobbszárnyára lépett s harsányan hangzott fel vezénylő szava:

— Előre!

Megperdült a dob, innen is felsírt a tárogató, melynek hangjára riadó zavar támadt a táborban. Megverték a dobot ott is, rémesen költögettek az örök az alvó labanczot. Hej, be sokan örökre behunyták szemüket az ébredés után. A mint talpra állott a tábor, a talpasok erős sortüzet vetettek rájuk, melytől sokan utolsót haraptak a magas fűben.

Onnan alulról pedig egy ellenállhatatlan roham következett, úgy, hogy mire összeért a két kurucz csapat, meg volt semmisítve az egész füvelő-tábor.

És győzelmet hirdetőn zugott fel a tárogató az éjjeli csendben.

Nem sokáig mulatott a csatamezőn a kurucz, hanem sietett vissza mindkét csapat a maga útján. Göndör Áron is ott lépkedett a sorban s mellette mátkája Pók Sára, ki büszkén csörgette erősen rozsdás kardját. Majd odasimult mátkájához s hizelegve kérdezte:

— Ugy-e bátran viseltem magam?

— Hej, ha a brigadérosom látna, tán még el is szeretne tőlem a vitézségedért.

Míg ütemes rengéssel tovasiklott a csónak a Duna vizén, vidám nótára gyujtottak a talpasok. De haj, csakhamar elnémult a dal, elnyomta azt a fegyverropogás, mely a füzesből hallatszott ki. Egyik erős labancz porta meghallotta messziről a csatazajt és sólymást vágatott a tábor segítségére. Későn érkezett ahhoz, hogy a tábort megmentse, de elég jókor még ahhoz, hogy a győzőket megpuskázhassa.

A lövés után egy-kettő kibukott a csónakból, de a bentülők erős kézzel a lapáthoz nyultak s mire azok újra tölthettek volna, már eltűntek a tulsó part ingoványában. Csak egy csónak maradt el. Az a kis lélekvesztő, melyben Göndör Áron s a mátkája ült. Az első lövés mindjárt közéjük esett s átjárta az a szép Pók Sára szívet. Midőn kiesett kezéből a lapát, ijedten ugrott hozzá Göndör Áron, feltépte mellén a ruhát, sirva vizsgálta, kötözte a halálos sebet. De hasztalan Pók Sára nem nyitotta fel többé a szemét.

A kis lélekvesztőre aztán sűrűn lövöldöztek. Egy golyó éppen homlokon találta Göndör Áront, ki szótlánul, egyetlen jaj nélkül hanyatlott le mátkája hidegülő keblére. És a lassu Duna magával vitte le messze, messze a kurucz jegyespárt s lövöldöztek utána a labanczok mindaddig, míg csak láthatták, mert azt hitték, hogy a fenekén élve van meghuzódva a kurucz.

És ez a lövöldözés megmentette a másik kurucz csapatot is, mert mire a labanczok felhagytak a lövöldözéssel, s tovább vágattak a másik porta után, már azok is szerencsésen átkeltek a folyón s még csak meg sem puszkázhatták őket.

Megmentették őket a szerelmesek.

## APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Írta: **Buday Barna.**

(20)

„Ugyan ereszd el a karomat; ez egy igen rossz szokás tőled. Persze, hogy sikkasztott az öreg, még pedig igen ügyesen. Az egy igazi lángész volt. Én tisztelettel meghajlom az ő képességei előtt. Becsapta a pénztárnokot, becsapta az igazgatóságot, becsapta a részvényeseket. Az én Zoltán barátom legfeljebb a téli kabátját tudja becsapni, azzal is őt csapják be s mégis fénylő csillagunk az irodalom egén: hát akkor az öreg egy igazi üstökös volt. Ennek megfelelőleg le is tünt szépen az égbolton, a mint bevégezte a hivatását.“

Turesányi egy kis szünetet tartott, hogy a hasonlat hatását élvezze, de azután visszariadva a Sándor sőtét tekintetétől, megkomolyodva folytatta.

„Hát nem tréfálok már, csak ne mutogasd úgy a szemed fehérjét. A tényállás röviden az, hogy az öreg Joób tegnap még köztiszteletnek örvendett egyén volt s ma reggel már sikkasztásért körözik.“

„De a mennyiben ő nem körben fut, tehát nem fogják el,“ — szólt bele a poéta.

„Körbe fut biz ő is, csakhogy az üldöző körök előtt ismeretlen körbe.“

„Kérlek ne rontsd el a szójátékomat.“

„Hallatlan vállalkozás volna a te ötleteiden rontani valamit . . . Hanem hát az Elemér dolga alaposan elromlott. A közpálya egyelőre berekedt a számára s a hogy én Ramboltékat ismerem, a vőlegénységének is vége.“

A poéta dudolni kezdett egy ismeretes melódiát.

„Geld ist hin, Ehre ist hin, wir sind auch hin, alles ist hin . . .“

Turesányi visszaadta a dal szövegét prózában.

„Bizony Elemér elmondhatja magáról, hogy minden minden oda van! Viszi az öreg a pénzt, a pályát, a menyasszonyt, a becsületet. Szegény fiu legokosabban tenné, ha elzónázna a papája után, mert ezen a vidéken kevés virág fog az ő számára teremni.“

És ekkor az történt, a mi a véletlenség esodálatos szeszélye folytán nem csak a regényekben, de az életben is gyakran meg szokott esni.

Megnyitott az ajtó s belépett rajta Joób Elemér. Kezében virágcsokrot tartott, mezei virágokból egybeállítva. (Tehát az ő számára ma reggel még nyilottak virágok.) Arezának vidor kifejezése meggyőzte a bentlevőket arról, hogy még nem is sejtí az apja bűnét. Szegény fiu a reggeli órákat arra használta fel, hogy bokrétát szedjen a menyasszonyának.

Három kezét kínálták egyszerre feléje.

„Szervusz Elemér! Hol jártál?“

„Füvészkedtem a Gellérthegy oldalán — szólt végigheveredve a pamlagon — voltaképpen még mindig a tegnapi napot folytatom.“

Turesányi összekacsintott a poétával s hogy megtörje azt a kellemetlen elfoglaltságot, a mely erőt vet

rajtuk, úgy tett, mintha a félbehagyott beszéd fonálát venné fel, s fecsegni kezdett.

„Hát én is folytatom a mesémet. Ott hagytam el, a hogy tegnap este egy órával a bál előtt Rambolt papáéknál gyülekeztünk. Persze Elemér akkor is valami bokrétaügyben utazott. Egyszerre csak beront a kis Vinceze s egyik kezében egy préselt rózsát nagy diadalal lobogtatva, mint egy győztes hadvezér kiáltozta: „Hurra! Leleplezem Margit kisasszonyt, egy virágot találtam az imádságos könyvében“. A dezentor a Margit szobájának valószínűleg valamely rejtekéből böngészte elő ezt a bűnjelt. Margit az első pillanatban elárulta magát; halotthalvánnyá vált arczezal, megdöbbenve nézett a fiura, a ki a virágot Rambolt Vilmának adta át. Egy fakó-vörös színű, kiaszott rózsza volt az. Hát a te menyasszonyod hangosan felkaczagott, a mint meglátta ezt az ártatlan jószágot.

„Hol vetted ezt a virágot?“

Margit megrebbenve, hirtelen válaszolt: „Találtam“. — „Azt hiszem, szebbet is találhattál volna“. S mosolyogva a sarokba dobta. Azután olyan furesán nézett egymás szemébe a két leány.

Joób Elemér nyugtalanul fészkelődött az előadás alatt, majd könyökeire támasztva fejét, nézett az előadó szemébe. Érdekelni kezdte a történet.

Turesányi tulajdonképpen csak azért kezdett beszélni, hogy mondjon valamit. Lassankint aztán belemelegedett s örült, hogy alkalma nyílt egy kalandját elbeszélhetni.

Hamiskásan mosolyogva folytatta.

„Ebből aztán megtudtuk, kedves Sándor barátom, hogy a te védenezednek mégis csak van valakije. Mert az ember nem szokott holmi talált virágokat dugdosni az imádságos könyvébe. Hanem hát ki az a valaki? Ez a kérdés ugyancsak vastag kötélnek az elmezsésére is. Ez meg úgy történt. Az első négyes ideje alatt szépen visszakoicsikáztam a Rambolt papáék lakására. Fel sem kellett fáradnom a lépcsőkön, Margitot már messziről észrevettem a park egyik lugasában. Rambolték a bálban voltak, a leány egészen egyedül. Nyomban kész volt a taktikám (előre mondhatom, nem volt meg a kívánt eredménye). Margithoz léptem s mielőtt meglepetésének kifejezést adhatott volna, így szóltam: „Kisasszony, bocsásson meg ezért a különös látogatásért, de fontos ok készítetett reá. Az, a kitől Önnek a virágja eredt s a ki megmagyarázható okokból nem jelenhetik meg most e lakásban, itt várja magát a kapu előtt s kéri, áldozna neki egy pillanatot“. Figyeltem e közben a leány arcát. Lehetetlen volt azon észre nem venni, hogy a szavaim rendkívül felizgatták. Zavartan, bizalmatlankodva nézett reám. Én tovább ütöttem a vasat. „Kisasszony, nincs veszíteni való időnk. Nem tehetek róla, hogy a sors engemet szemelt ki erre a szerepre. Kérem, kövessen!“ A leány néhány pillanatig küzdött önmagával, aztán felállott és utánam indult. Én ekkor szemközt fordultam vele. „Kisasszony, e pillanatban megtudtam, hogy magának titkos kedvese van, de igé-

rem, hogy senkiséem fogja tőlem megtudni ezt a titkot, ha megmondja az illető nevét...“

Joób Elemér felugrott e szavaknál s az elbeszélőre támadt.

„Elég! A ki így üti dobra egy leány titkát, az becsutelen s aljasabb a kóborló ebnél!“

Turesányi előre hajolt; elhalványodva, meredt szemekkel nézett reá.

„Te... te mondd ezt!?“

„Igen, én fenýitelek meg gyalázatos nyelvedért, te hitvány kölyök!“

Turesányi esztét veszttve szólt vissza.

„Te akarsz engem megleczkézttetni, kinek az apja is sikkasztó, tolvaj...“

„s ha ezer ördöge lett volna is, mindazok sem védelmezhetik meg e szavak után, hogy az atléta ifju dühének iszonyatos felgerjedésében össze ne zuzza egy ökölesapásával. Sándor ugrott közbe, csak az ő karja volt elég erős ahhoz, hogy a csapást visszatartsa s az ő szeretete elég gyengéd. Átfogta a karjaival.

„Te véded ezt a kölyköt!?“ riadt fel Elemér.

„Látod, hogy be van rugva...“

Turesányi ezalatt kalapját vette s az ajtóból visszaszólt:

„Én be tudom bizonyítani a szavaimat“.

Joób Elemér kikelt arczát Sándor felé fordította.

„Igaz, a mit ez beszél?...“ Majd feleletet nem kapva, izgatottan ragadta meg a Sándor vállát s úgy nézett a szeméi közé.

„Beszélj, mert megörülök!“

És el kellett neki mondani apjának gyalázatát. Akkor a fiu a földre rogyott és zokogott, hangjával a szíven talált embereknek.

Ez az ember is boldog volt valamikor. Volt -- és nem lesz többé.

### Számkivetettek.

„Kedves barátom, én a mai naptól kezdve holt ember vagyok. Harminczhat órával ezelőtt még azt hittem, hogy boldog embernek indulok. Szép kilátásaim voltak a pályámon, és volt bennem szorgalom és akarat, hogy azokat értékesítem. Ime e pillanatban már faczér vagyok. Emilnek bejelentettem, hogy kilépek az irodájából és ő hallgatagon egyezett bele a távozásomba. Nem jutott eszébe, hogy megkérdezze: „Édes fiam, tulajdonképpen mi okból hagysz el engemet?“ Hisz ez oly magától értetődő dolog. Az én nevem ezentul rossz omen. Kiejtése elég ahhoz, hogy az emberekben bizalmatlanságot vagy szánalmat ébresztszen fel.

Mihez kezdjek, fogalmam sincsen még róla, csak azt tudom, hogy szaladnom kell az emberek közül. Tehát én elköltözködöm innét, kedves Sándorom és veled együtt íthagyok mindent, a mi annyira szívemhez forrott. Itt hagyom a menyasszonyomat is. Szegényt, mennyire nyugtalaníthatja már is az a tudat, hogy a gyűrűjét még mindig az ujjamon viselem. És én méltányolom az ő aggodalmait.

Ne ütközzél meg, nincs abban, a mit mondok,

semmi érzékenykedés. Oh, ez a katasztrófa nagy emberismerettel gazdagított. Olyan gazdag vagyok most ember ismeretben, hogy szegényebb lettem a faluvégi koldusnál. Minden tapasztalat, a mit azon a borzasztó napon szereztem, felér egy kigyómarással s e marások között legégetőbb az, a melyet Ramboltéknál szereztem.

Hiszen ismertem én a kötelességemet s tudtam, hogy egy sikkasztónak a fia nem lehet többé völegénye a szép és gazdag Rambolt Vilmának. De mielőtt visszakínáltam volna a jegygyűrűt, látni kívántam még egyszer. Bevallom, gyenge voltam. Gavallérosabb lett volna a dolgot levélben elvégezni, aztán eltűnni szépen a föld színéről, hogy emlékem se háborgassa többé gyengéd érzékenységüket, hanem hát látni akartam. Mit reméltem? Nem tudom. Csak vágytam, végtelenül vágytam a közelébe.

Eh, oktalan szenvedély! De nem is maradt el miatta a leczke. Az inas jelentette, hogy a névjegykártyát átvették. „Tehát nem fogadnak el látogatást?” — „Nem”. — „Miért?” — „A nagyságos asszony beteg”. — „És az ur!” — „Az is beteg”. — „S a kisasszony?” — Az inas mosolygott. „Az a legtegebb”.

Ez még Arkanzaszban is annyit jelent, hogy kívül tágasabb. És ezt a leczkét nekem kellett kapnom tőlük, ilyen körülmények között s ilyen alakban! De megérdekeltem, mert a gavallér embernek még akkor is meg kell őrizni a formaságot, ha veszít. S én csak egy szívet vesztettem el; s milyen szívet! A mely sohasem volt az enyém, a mely tehát sohasem lehetett az enyém. Nem kincsért ér az, hogy ezt megtudtam és nem esaltam meg vele magamat? S lásd, ezt mind annak köszönhetem, hogy az apám sikkasztott. Otthon azonnal beesomagoltam a gyűrűt; szó nélkül akartam azt visszaküldeni. Ekkor a Rambolték inasa egy levéllel keresett fel. A Vilma anyja írta; este 8 órára „egy igen fontos kérdésben” találkozóra hitt.

Egy pillanatig haboztam, de aztán zsebrevágtam a gyűrűt és elhatároztam, hogy elmegyek. Vajjon mit akarhat az az asszony? Attól fél talán, hogy saját érzeim nem sugják meg, a mit tennem kell és hogy még a figyelmeztetés sem volt ehhez elég? Vagy czukorkákkal akarja megédesíteni a beadott keserű orvosságot? Bármi legyen is a szándéka, elmegyek. Van egy pár keserű szavam s azokat még szeretném elmondani előttük. Bolondság ez is, mint minden egyéb, de talán könnyebbséget okoznak.

Most pedig megyek, ezt az utolsó játszámát elveszíteni. Azután még találkozni fogunk, még egyszer bizonyosan”.

Ilyenforma beszéddel bucsuzott el Joób Elemér Sándortól s azzal ment egyenesen a találkára.

(Folyt. köv.)



## Képünkhöz.

**Békités.** Hogy miféle nagy dolog miatt különbözött össze a fiatal házaspár, azt bajos volna kimagyarázni, ha rátekint erre a hangulatos de megkapó szép képre. Együtt van a család apraja-nagyja, körülülük az ebédlőasztalt s elhivatván a szentéletű papi férfit, áhitatos figyelemmel hallgatják kenetteljes békitő szózatát, a melyet a haragos fiatal párhoz intéz. A fiatal férj a háttérben tenyerére hajtva bánatos fejét, hallgatja kenetteljes szózatot, — az asszonyka pedig a szent férfitől térdre borulva zokog... Melyiknek van igaza, a férjnek-e vagy a fiatal asszonynak? azt csak a szép kép alakjai tudnák megmondani, hogyha — beszélni tudnának.

## Számrejtvény.

U. K.-tól.

- 15, 2, 3, 7. Mondják: él magyar, áll ő s . . . még.  
 17, 10, 12. Pályája ott fenn a szép, magas ég.  
 18, 6. Hü háziállat, mely ő rzi házad.  
 1, 13, 8, 14, 4. Nagy a baj akkor, ha léke támad.  
 11, 8, 7, 9, 5. Nemes fém, sok tárgy készül belőle.  
 1, 16, 3. Szent-Mihálynak tedd e szót elébe,  
 S így város neve Szabolesmegyébe!  
 1, 18. Író, lapunkból tudom ismered,  
 S egy regénye, mely visel ily czimet.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő május 20.

Lapunk 18. számában közölt szótalány megfejtése:

„Élek, halok kedves hazámért.”

Helyesen fejtették: Somogyi Juliska, Nikodem Vilma, Gombkötő Margit, ifj. Szatmáry Sándor, Sényi Ferencz, Navreczki József, Fischbein Mór, Együd József, Kakas József, Fang Balázs, Farkas Gáspár, Farkas István, Szőke Sándor, Bodnár Nándor.

A sorshuzásnál Kakas József ur neve (Császa, u. p. Szászvár) jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Tolnai Lajos: „A jubilánsok” ez. regénykötetét küldöttük meg.

## LEVELES-SZEKRÉNY.

**Pór Gábor** urnak. Ön jó magyar hazafi, örülünk, ha segíthetünk Önnek, hogy hazájába visszatérjen az idegenből. Irjon folyamodványt a nagyméltóságú földművelésügyi miniszteriumhoz Budapestre, hogy hajlandó volna telepítvényre menni, írja meg körülbelül mennyi értékű vagyona van. Bizonyosan válaszolni fognak, de a folyamodványára tegyen 50 kros bélyeget. — **Sz. F.** urnak, *Szegvár*. Bedó Albert „Erdőőr” ezimű könyvét kiadóhivatalunk útján is megrendelheti. — **Kalamár Gábor** urnak. A váltó értékét önnek ki kell fizetnie. Ez ellen a felebezés nem használ, azonban viszonykeresetet indíthat a jótálló társai ellen. Így értettük és irtuk multkori üzenetünkben is. Az ügyvédnek ezt tudnia kell. — **Biró Sándor** urnak. Valóban fogas kérdést adott fel. A három között elvi különbség nincs, csak hogy Ugron szelidebb, mert bemege a közügyeket ellenőrző delegációba, a mit

Kossuth eddig kárhoztatott, de valószínű ő is meg fogja tenni. Eötvösről ne beszéljünk, mert ő mindig ellenkezőt tesz, mint a mit beszél, neki a politika csak eszköz arra, hogy egyenlenséget hintsen. Hogy miért? azt csak ő tudná megmondani, de nem teszi. Szőlőjének terméketlenségét minden bizonynyal az ákáczfák okozzák. Ha a fák az önéi, minden évben botoltassa le, hogy nagy árnyékot ne vessenek. Ha nem az önéi a fák, akkor állapítsa meg a községi előjárósággal, hogy a szabályszerű távolságra vannak-e a mesgyétől illetve, s ha nem, úgy a községi előjáróság rendelje el a kivágatásukat. — **S. M. és M. P.** uraknak. A nem üzekedő tehénnek izgató szert adni az üzekedésre nem használ. Tehenek valószínűleg nagyon jó vannak táplálva és kevés mozgást tesznek. Adjának szűkebb kosztot a tehénnek és részesítsék mozgásban, lehetőleg egész nap a szabadban legyenek. Ha lehetne egy jó ökörrrel igába járni megtanítani, akkor könnyű munkára használni lehetne, ez esetleg az üzekedést megindítaná. Ha így sem üzekedik, bizony akkor legjobb a tehenet a mézárósnak eladni. — **Izrael Mózes** urnak. Első levelét a földmívelésügyi miniszterium telepítési osztályának átadtuk. De a mint most világosabban megírt leveléből látjuk, legjobb volna, ha önök a tulajdonos vármegye alispánjához fordulnának, hogy a kérdéses 300 holdat az önök községének méltányos megváltási áron adja el, vagy ossza ki. Ingyen nem kívánhatják. Ha a vármegye mint tulajdonos az eladásra hajlandó, akkor esetleg a vételárát a vevők nevére a vármegye bekebelezeti és önök évi részletekben fizetik meg neki a vételárt és a kamatokat. 2. Az összes gépgyárak alkalmaznak ügynököket. Forduljon a „Független Ujság”-ban hirdetőkhöz. 3. Gyógynövények kereskedésével és vételével nagyban foglalkozik a „Magyar kiviteli és esomagszállítási részvénytársaság” (Budapest Mérleg utca), lapunkra hivatkozva forduljon oda egész bizalommal, kap árjegyzéket, ajánlatot, sőt utasítást is a gyűjtésre kikészítésre, esomagolásra, szállításra.

**S. A.** urnak, *T-Egyek*. Ha Ön 13 éves leányával közjegyzőnél jár végrendeletet csináltatni, akkor Ön nagyon jól tudja, hogy ezt miért teszi. Főlegesen munkát végeztet tehát velünk, midőn feleletet akar arra a kérdésre, hogy daczára a végrendeletnek halál esetén nem-e a kisebb testvér fog örökölni. Igen természetes, hogy az fog örökölni, a kít a gyerek a végrendeletben kijelölt. Ha az özvegy újra férjhez megy, özvegyi jogát elveszti, tehát könnyű szerrel el lehet tőle venni azokat az ingatlanokat, a melyeknek haszonélvezete őt özvegyi jogon illette. Egészen más, ha az ingatlanok haszonélvezete az özvegyet nem özvegyi jogon, hanem végrendelet vagy osztályegyezség alapján életfogytig illeti; akkor természetesen nem lehet őt ettől megfosztani. — **T. G.** urnak, *Öcsény*. Örülünk, hogy a „Független Ujság”-gal meg van elégedve. Elismerését igyekszünk a jövőben is kiérdemelni. — **K. F.** urnak, *Császtá*. A szerencse önnek kedvezett. A talányt köszönjük, fel is használjuk majd. A kért ujságot nem ismerjük.

#### Budapesti piaci árak.

Budapest, május hó 13-án.

**Gabona.** (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76--81 kg *tiszavidéki* 8.75 frttől 9.50 frtig, *pestvidéki* 8.95 frttől 9.45 frtig *fehértmegyei* 8.70 frttől 9.50 frtig, *bácskai* 8.60 frttől 8.95 frtig *bánsági* 8.50 frttől 9.15 frtig.

**Rozs** 70—72 kg. 6.40 frttől 7.20 frtig.  
**Árpa:** *takarmányrak* 60—62 kg. 5.80 forinttól 6.30 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.30 frttől 6.50 frtig, *sőrfőzdei* 64—66 kg 6.80 frttől 7.20 frtig.

**Zab** 39—41 kg. 5.75 frttől 6.20 frtig.

**Tengeri** 78—82 kg. 4.30 frttől 4.55 frtig.

**Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.00	14.50	14.60	13.50	12.90	12.20	11.40	9.80	5.40

**Buzakorpa,** *finom* 4.50-4.60, *durva* 4.70—4.50 frtzsákkal együtt

**Egyéb magvak:** *mák* 30—32 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.50—6.80 frt, *apró* 7—7.20 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 12—18 frt. *borsó* héjas 12.00—16.00 forint, *köles* 4.00—4.10 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repece* 11.25—11.75 frt. *lóhere* 42—52 frt mm.-ként.

**Takarmányvásár.** *Réti széna* 2.20—3.30 frt, *muhar* 3.10—3.50 forint, *zsupszalma* 1.60—1.90 frt, *alomszalma* 1.20—1.50 frt.

**Marhavásár** fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörr* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősulyban 29—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepminőségű* 24—29 frtig. *Féjős tehén,* magyarfajt 20—31 forintig, *tarka* 24—28 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősulyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulyért fizetnek 54—58 krt.

**Juhvásár:** *hízalt ürü* páronként 18.00—21.00 frt, *feljavított juh* 20—21 frt, *kiverő juh* 16.00—18.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

**Sertésvásár.** (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 58—62.

#### Budapesti központi vásárcsarnok árai.

**Baromfivásár.** Tyuk páronként 1.20—1.60, *csirke* 0.60—1.20 *kappan* 2.60—3.00 frtig, *pulyka* 4.20—6.30 frtig.

**Tojás.** 1 láda 26.00—27.00 frtig, *meszes* 00—00 frtig, *teutojás* 100 drb 2.00—2.20.

**Tejtermékek.** Teavaj 2 frt, *főzővaj* 80 kr., *turó* 12 kr. kgr.-kint.

**Zöldség.** Sárgarépa 100 kötés frt 2.00—4.00, 1 mmázsa 1.60—3.00, *Petrezselyem* 100 kötés 2.00—4.00, 1 mmázsa 1.60—4.00, *zeller* 100 drb 1.20—2.80, *karalábé* 1.20—1.50, *vöröshagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.50—6.00, *foghagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 24—28—, *vörösrépa* 100 drb 1.20—1.80, *fehérrépa,* *fejéskáposzta* 60—12.00, *kelkáposzta* 100 darab 1.00—2.00, *vörös káposzta* 6.00—12.00, *fejessaláta* 1.20—2.00, *kötött saláta* 0.00—0.00, *burgonya,* *rózsa,* 1 mmázsa 1.60—2.00, *sárga* 1.80—2.40.

#### ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

**Gőzcséplők**

Pontos cím:

**ELSŐ MAGYAR  
GAZDASÁGI GÉPGYÁR  
részvénytársulat  
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli  
**gazdasági gépgyára,**  
mely a gazdálkodáshoz szükséges  
**összes**  
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

**RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL**  
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók

Morzsolók

# Magyar élelmiszerszállító

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 427

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 20. sz.

## Sertésbizományi üzlet

Sürgőnycim: Consum, Budapest. Telefon 25-02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti. Elvállalja **Kőbányai szállásain** a sovány sertések kihizlalását és gondozását.

Közelebb értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

# Kossuth-Emlék.

Kossuth Lajos élete folyása. 18 szép képpel. Szerkesztette: CLAIR VILMOS. Megrendelhető a „Független Ujság” kiadóhivatalánál:

fűzött péld. 20 kr., kötött péld. 30 kr.  
bérmentes küldéssel együtt.

MAGYARHON ELŐ. LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NINNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

**BRUNSWEILER János**

ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL  
**RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentesen. Javítások pontosan eszközöltetnek.

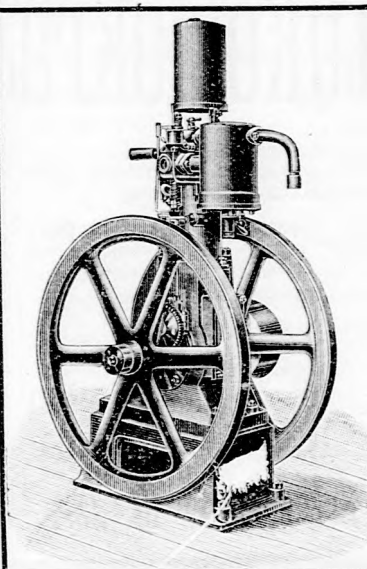
# Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

**B U D A P E S T E N.**

Petroleum és benzín motoraink,

Msz. 469.



petroleum és benzín  
lokomobiljaink  
(Bánki és Csonka szab.  
rendszere.)

**adómentes és-  
ványolajjal  
a legolcsóbb  
hajtóerő.**

Hatósági engedély  
nélkül  
bárhol felállítható.  
nem tűzveszélyes,  
egyszerű, tartós  
szerkezetű,  
gépészre nincs  
szükség.

Árjegyzéket kívá-  
natra küldünk.

# „FÜGGETLEN UJSÁG”

kiadóhivatalában  
megrendelhető a

## Magy. Földmivelők Naptára.

Ara postai küldéssel együtt  
35 krajczár.

# Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

**Clichéket**

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-  
typia, fametszet stb. útján.

**Térképek, tervezetek, alaprajzok**

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.  
**Felhívjuk**  
**a t. cz. gazdaközönség**  
**figyelmét**  
**a budapesti**  
**gyapju-aukcziókra**

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

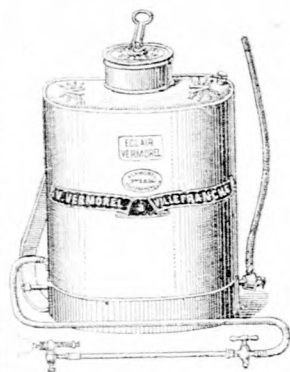
**HELLER M. S Társa**

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.



**ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-<sup>20</sup> TÁRSASÁG)**  
 ezelőtt **PfANHAUSER & Co.**  
**ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLÖZŐ-GÉPEK)**  
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.  
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.  
 \* **BUDAPEST** \*  
 VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.  
 (ROYAL SZÁLLODA.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.



A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

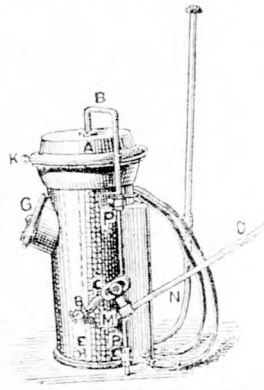
**V. Vermorel villefranche-i**

világhírű eze gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk **Magyarországra.**



**AUSSIGI**  
**Ia RÉZGÁLICZ**

jegeczekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. A. V.** körülbelül **40%** díjkedvezményvel szállítják.



**Szuperfoszfát,**

**kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,**  
**szőlőtrágya-compositio**

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

**„HUNGÁRIA“**

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

**BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÜT 21.**

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)